



**WOJEWODA MAZOWIECKI**

Warszawa, 04 kwietnia 2022 r.

WNP-I.4131.68.2022.DK

**Rada Gminy Klembów**  
ul. Gen. F. Żymirskiego 38  
05-205 Klembów

### **Rozstrzygnięcie nadzorcze**

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.)

### **stwierdzam nieważność**

*„Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Klembów w 2022 roku”* stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXXIV.382.2022 Rady Gminy Klembów z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Klembów na 2022 rok, w zakresie:

- § 1 ust. 2 pkt 2 w odniesieniu do sformułowania: „domowych”,
- § 7 ust. 1 w odniesieniu do sformułowania : „*bezdomnych*”,
- § 7 ust. 2 w odniesieniu do sformułowań : „*bezpańskich*”, „*oraz pochodzących od zwierząt właścicielskich*”,
- § 8 w odniesieniu do sformułowania: „*bezdomnych*”,
- § 10 pkt 3 ,w odniesieniu do sformułowania : „*bezpańskich oraz właścicielskich*”.
- § 11 ust. 2 pkt 5, w odniesieniu do sformułowania: „*bezdomnych*”.

### **Uzasadnienie**

Rada Gminy Klembów podjęła uchwałę Nr XXXIV.382.2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Klembów na 2022 rok.

W uchwale wskazano, że podstawę prawną do jej podjęcia stanowią przepisy 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.), w związku z art. 11a ust. 1, ust. 2, ust. 5 i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r., poz. 638 z późn. zm.).

W przepisach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Klembów w 2022 roku” stanowiącego załącznik do ww. uchwały zawarto następujące regulacje:

*„§ 1 ust. 2 pkt 2. Celem programu jest: ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt przez sterylizację i kastrację zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów oraz usypianie ślepych miotów.”.*

Zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 4 program opieki nad zwierzętami bezdomnymi ma obejmować obligatoryjną sterylizację i kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt.

Według ust. 3a cytowanego przepisu, program, o którym mowa powyżej, może obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają.

Przede wszystkim, nie wiadomo jakich zwierząt dotyczy przepis załącznika do uchwały, wobec posłużenia się dwoma różnymi pojęciami, co więcej wspomniana regulacja jest niespójna z § 5 oraz z § 10 pkt 2 załącznika do przedmiotowej uchwały, regulujące odpowiednio sterylizację i kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt oraz sterylizację i kastrację zwierząt właścicielskich.

Należy ponadto wskazać następujące regulacje przyjęte w załączniku do ww. uchwały:

*„§ 7 1. Usypianie bezdomnych ślepych miotów może wykonywać wyłącznie lekarz weterynarii ze schroniska dla zwierząt bezdomnych z siedzibą pod adresem Małe Boże 7a, 26-804 Stromiec, który posiada umowę z Gminą Klembów na świadczenie usług w tym zakresie.*

*2. Usypianie bezpańskich ślepych miotów oraz pochodzących od zwierząt właścicielskich wykonywać będzie schronisko dla zwierząt bezdomnych z siedzibą pod adresem Małe Boże 7a, 26-804 Stromiec.*

*§ 10 pkt 3. Zapobieganie bezdomności zwierząt, a w szczególności psów i kotów realizowane jest poprzez: usypianie bezpańskich oraz właścicielskich ślepych miotów wykonywane przez schronisko dla zwierząt bezdomnych z siedziby pod adresem Małe Boże 7a, 26-804 Stromiec.”.*

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt obejmuje m.in. usypianie ślepych miotów.

Przepis posługuje się pojęciem ślepych miotów zwierząt, bez ograniczenia do zwierząt bezpańskich, właścicielskich, czy bezdomnych. Należy także zauważyć, że ustawa o ochronie zwierząt nie posługuje się pojęciem zwierząt bezpańskich czy właścicielskich. Są to pojęcia, których brak w ustawie, stworzone przez prawodawcę lokalnego bez podstawy prawnej. Co więcej, tak sformułowane przepisy zawężają kategorie ślepych miotów zwierząt podlegających usypieniu, wbrew przywołanej regulacji ustawowej. Powyższe stanowi o istotnym naruszeniu art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt. Oznacza także stworzenie własnego pojęcia, nieznanego ustawie, na poziomie aktu prawa miejscowego.

Ponadto, zgodnie z art. 4, ilekroć w ustawie jest mowa o:

- „zwierzętach bezdomnych” - rozumie się przez to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały;

- „zwierzętach domowych” - rozumie się przez to zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza;

- „zwierzętach gospodarskich” - rozumie się przez to zwierzęta gospodarskie w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

Warto w tym kontekście przywołać pozostałe przepisy załącznika do inkryminowanej uchwały, kwestionowane w petitum niniejszego rozstrzygnięcia:

*„§ 8. Gmina Klembów zapewnia miejsce dla bezdomnych zwierząt gospodarskich lub odebranych właścicielowi zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie zwierząt, w gospodarstwie rolnym Pana Andrzeja Cioka położonym w Starym Kraszewie, ul. Folwark 10, 05-205 Klembów, w okresie obowiązywania niniejszego programu.*

*§ 11 ust. 2 pkt 5 Środki finansowe będą wydatkowane na poszczególne zadania w wysokości : 3 000,00 zł zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich lub odebranych właścicielowi.”.*

Jak wynika z przywołanych regulacji ustawowych, sformułowane w słowniczku definicje różnią pojęcia zwierząt bezdomnych oraz zwierząt gospodarskich. W ustawie o ochronie zwierząt brak pojęcia bezdomnego zwierzęcia gospodarskiego.

Ponadto, zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności ma swoim zakresem obejmować m.in. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

*„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt mając na uwadze celowościową wykładnię art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, potrzebę należytej i rzeczywistej ochrony zwierząt, okresowy charakter programu i zaledwie roczny okres jego obowiązywania - musi mieć charakter wykonawczy, konkretny oraz być dostosowany do warunków lokalnych. Nie można więc mu nadawać charakteru ogólnych ram, które dopiero wymagałyby dalszej konkretyzacji. Program to plan działania, w ramach którego powinien zostać określony konkretny sposób działania, a czynności, do których zobowiązana jest gmina, muszą być wykonywane przez podmioty znane i zidentyfikowane, czyli w sposób zorganizowany i zaplanowany.”* (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 16 grudnia 2020 r. II SA/Bd 986/20).

W orzecznictwie sądowoadministracyjnym utrwalone jest słuszne stanowisko, że powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja oraz uzupełnienie przez przepisy stanowione przez organy jednostek samorządu terytorialnego jest niezgodne z zasadami legislacji i stanowi wykroczenie poza zakres ustawowego upoważnienia. Uchwała rady gminy nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. (por. wyroki NSA: z 1 października 2008 r., II OSK 955/08; z 30 września 2009 r., II OSK 1077/09; z 10 listopada 2009r., II OSK 1256/09; z 7 kwietnia 2010 r., II OSK 170/10 - dostępne: CBOSA).

Reasumując, stwierdzenie nieważności uchwały, we wskazanej w petitum części, uznać należy za w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały, z mocy prawa, w części objętej orzeczeniem, z dniem jego doręczenia.

*Konstanty Radziwiłł  
Wojewoda Mazowiecki*

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym  
weryfikowanym ważnym kwalifikowanym certyfikatem/